

Ćwiczenia dla uczniów klasy pierwszej pomagające w opanowaniu pisowni według zasady „**pisz, jak słyszysz**”

Uczeń klasy pierwszej (na koniec klasy) powinien pisać bezbłędnie zdania z wyrazami według zasady „pisz, jak słyszysz”. To znaczy, że nie powinien robić błędów w wyrazach, w których występuje 6 samogłosek (a, e, i, o, u, y) oraz spółgłoski (bez miękkich i bez *h, ch, ż, rz, ó*)

Jeśli Twoje dziecko popełnia w pisaniu jeden z poniżej opisanych błędów, możesz wykonywać z nim następujące ćwiczenia.

I. Łączenie dwóch wyrazów w jeden podczas pisania zdań, np. *Wlesie mieszkają lisy.*

1. Liczenie wyrazów w zdaniu

Czytaj dziecku po jednym zdaniu. Ono liczy wyrazy, układając patyczki (lub guziki).

Jeden wyraz, jeden patyczek. Spójniki i przyimki są liczone jako osobny wyraz.

- Jaś otworzył książkę.
- Musiała wyjść z domu.
- Potem podaje głośno trzy wyrazy.
- To może być fajna zabawa.
- Martynka skończyła czytać kolejną książkę.

2. Zapis zdań za pomocą kresek

Dyktujesz dziecku zdanie. Ono liczy, ile wyrazów jest w zdaniu i zapisuje te wyrazy przy pomocy kresek. Długość kreski powinna mniej więcej odzwierciedlać długość wyrazu.

Przykład:

To jest interesujące opowiadanie.

— ———— .

3. Rozsypanka wyrazowa

Dajesz dziecku zdanie pocięte na wyrazy. Czytasz je, a dziecko układa z wyrazów zdanie.

Przykład:

Martynka skończyła czytać kolejną książkę.

kolejną	czytać	książkę.	skończyła	Martynka
---------	--------	----------	-----------	----------

II. Opuszczanie liter, przestawianie ich lub dodawanie (dotyczyć to może też części wyrazów):

1. Analiza sylabowa wyrazów

Wytnij pokratkowane paski papieru zamieszczone poniżej. Wymawiaj wyraźnie wyrazy, które dziecko będzie poddawało analizie. Dziecko liczy sylaby w wyrazie i wskazuje odpowiedni pasek papieru. Jedna sylaba to jedna kratka.

Przykład:

Wyraz „wszystko” składa się z dwóch sylab. Odpowiada mu pasek nr 4. Dziecko dzieli wyraz na sylaby wskazując palcem, w którą kratkę wpisałoby poszczególne sylaby. Następnie zapisuje wyraz z podziałem na sylaby: *wszyst-ko*.

1				
2				
3				
4				
5				

2. Usuwanie i dodawanie głosek w słowach

Przykład:

Ze słowa *krata* usuń pierwszą głoskę *k* i powiedz, jakie słowo powstało (*rata*) lub do słowa *rak* dodaj głoskę *f* i powiedz, jakie słowo powstało (*frak*).

Słowa do ćwiczenia: *stawa*, *brama*, *drogi*, *braki*, *gramy*, *progi*, *prasa*, *dmucha*, *klasy*, *szkoła*, *smalec*, *zlew*, *smak*, *wrak*, *Krym*, *ptak*, *kraj*, *prym*, *blok*, *krok*, *klej*.

3. Tworzenie nowych słów z pierwszych głosek kilku innych słów

Przykład:

wazon, arbuz, gra, agat - waga

III. Zamiana głosek podobnych brzmieniowo: b-p, d-t, g-k, z-s, w-f, ź-ś, c-dz, ć-dź, s-sz, c-cz, z-ż, c-ć, s-ś, z-ż, dz-dź, s-c, sz-cz, r-l.

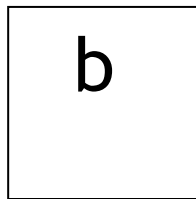
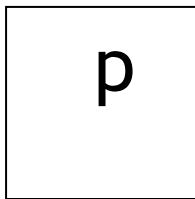
1. Segregowanie wyrazów w zależności od występowania w niej mylonej głoski

Potrzebne będą dwa pudełka oznaczone mylonymi głoskami, np. *b* i *p* oraz wyrazy, które będziesz czytała dziecku.

Przykład:

Czytasz dziecku wyraźnie po jednym wyrazie, a ono wkłada do odpowiednio oznaczonego pudełka np. guzik.

[pada, cebula, pas, butka, bada, kapusta, bałwan, chlebek, karp, kabanos, kapie]

2. Pisanie ze słuchu wyrazów z mylonymi głoskami

Dyktujesz dziecku pary wyrazów, w których występują mylone głoski. Dziecko powtarza te wyrazy, mówi, jakimi głoskami się różnią i zapisuje je.

Pary wyrazów do zapisu ze słuchu:

pas-bas, pada-bada, metal-medal, koza-kosa, gra-kra, domek-Tomek, zagon-zakon, kura-kula, oset-ocet, koc-kos, kasa-kasza, data-tata, tama-dama, buty-budy, nuta-nuda, wypije-wybije, pączek-bączek, kurka-górka, mokło-mogło, kra-gra, czar-car, mocz-moc, kaszka-kaczka.

IV. Mylenie liter podobnych graficznie, jak np. a-o, o-ó, a-ą, e-ę, m-n, l-t, z-ż-ź:

Wpisywanie wyrazów w odpowiednią rubrykę tabeli.

Potrzebna będzie tabela, z wpisanymi w nagłówku mylonymi literami, np.

l	ł	t
		mo-ty-ka

oraz wyrazy, w których występują te litery, np. tata, motyka, sala, blady, młody, łapa, Tomek, plama, plomba, lud, tysy, lakier, mały, koturn, młyn itd.

Wyrazy muszą być wypisane na kartkach (jeden wyraz - jedna kartka). Dziecko czyta po jednym wyrazie i układa je w pustej tabeli. Teraz przepisuje wyrazy do tabeli z podziałem na sylaby, np. mo-ty-ka. Po wpisaniu wszystkich wyrazów, mylone litery zaznacza kolorową kredką.

Teraz dla utrwalenia możesz mu pokazywać te wyrazy w krótkich ekspozycjach. Dziecko czyta wyraz i zapisuje z pamięci. Na zakończenie może zapisać wszystkie ćwiczone wyrazy ze słuchu.

V. Mylenie liter różniących się ułożeniem w przestrzeni: b-p-d-g, m-w, n-u.

W tym przypadku polecam książkę Marty Bogdanowicz: „Trudne litery”.